

Πολ.Πρωτ.Πειραιά 2115/2013 - Τραπεζικές συναλλαγές. Αδικοπραξία 919ΑΚ. Στοιχεία απάτης. Διεθνής δικαιοδοσία. Σύμβαση δανείου. Αναχρηματοδότηση.

A.M.

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ 2115/2013
ΤΟ ΠΟΛΥΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
(Τακτική Διαδικασία)

.....

Αποτελούμενο από τους Δικαστές Χαρίκλεια Σαραμαντή Πρόεδρο Πρωτοδικών, Νικόλαο Τσιρώνη Πρωτοδίκη, Στεφανία Χανιώτη Πρωτοδίκη-Εισηγήτρια, και από τη Γραμματέα Γεωργία Φαράντου.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 29/5/2012, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΥΣΩΝ: 1. Της ανώνυμης ναυτιλιακής εταιρείας με την επωνυμία «..... INC», η οποία κατά μεν το καταστατικό της εδρεύει στο ____ των Νήσων πράγματι δε στον Πειραιά, όπου η έδρα της διοίκησής της και το κέντρο της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, και εκπροσωπείται νόμιμα.

2. Της ανώνυμης ναυτιλιακής εταιρείας με την επωνυμία «_____ LTD» η οποία κατά μεν το καταστατικό της εδρεύει στο ____ των Νήσων _____, πράγματι δε στον Πειραιά, όπου η έδρα της διοίκησής της και το κέντρο της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, όπως εκπροσωπείται νόμιμα. Εκπροσωπήθηκαν στο ακροατήριο από την πληρεξούσια δικηγόρο Ελένη Σιούφα.

ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ: 1. Της Τραπεζικής εταιρείας με τη επωνυμία «BANK», η οποία εδρεύει στη __ της _____ και εκπροσωπείται νόμιμα. Εκπροσωπήθηκε στο ακροατήριο από τους πληρεξούσιους δικηγόρους Πέλοπα

Λάσκο και Αφροδίτη Μπενέκη.

2. _____, πρώην αντιπροέδρου της ανωτέρω τραπεζικής εταιρείας, κατοίκου ____ της _____, η οποία ήταν απύσχα.

Οι ενάγουσες ζήτησαν να γίνει δεκτή η από _____ αγωγή τους, που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου αυτού με αριθμό _____, προσδιορίστηκε για τις ____ και μετ' αναβολή για τις _____, οπότε και πάλι αναβλήθηκε για την αρχικά αναφερόμενη δικάσιμο και γράφτηκε στο πινάκιο.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται στις προτάσεις τους.

ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από τη διάταξη του αρ. 110 παρ. 2 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι οι διάδικοι έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε όλες τις συζητήσεις της υπόθεσης και πρέπει για τον σκοπό αυτό να καλούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου. Εν προκειμένω δεν προσκομίζεται έκθεση επίδοσης της υπό κρίση αγωγής με κλήση να παραστεί κατά τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας του δεύτερου εναγομένου ως εκ τούτου του τελευταίου μη εκπροσωπηθέντος από πληρεξούσιο δικηγόρο κατά την εκφώνηση της υποθέσεως εκ του πινακίου, θα πρέπει η συζήτηση της υποθέσεως ως προς αυτόν να κηρυχθεί απαράδεκτη.

Κατά το άρθρο 35 του Κ.Πολ.Δ, όπως αυτό ίσχυε πριν την τροποποίησή του με το Ν. 3994/2011, διαφορές από αξιόποινη πράξη μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο, στην περιφέρεια του οποίου έχει τελεσθεί η αξιόποινη πράξη, ακόμη και αν η απαίτηση στρέφεται κατά προσώπου που δεν έχει ποινική ευθύνη. Ο τόπος δε τελέσεως της εγκληματικής πράξεως προσδιορίζεται από το άρθρο 16 του Π.Κ, κατά το οποίο ως τόπος εκτελέσεως της πράξεως θεωρείται όχι μόνο ο τόπος όπου ο υπαίτιος προέβη εξ ολοκλήρου ή εν μέρει στην αξιόποινη ενέργεια ή παράλειψη, αλλά και ο τόπος όπου επήλθε ή, σε περίπτωση απόπειρας, έπρεπε κατά την πρόθεση

του υπαιτίου να επέλθει το αξιόποιο αποτέλεσμα. Έτσι, κατά την εν λόγω διάταξη ως τόπος τελέσεως του εγκλήματος είναι ληπτέος υπόψη κάθε τόπος, στον οποίο πραγματώθηκε κάποιο τμήμα της πράξεως που ανήκει στην αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος. Σύμφωνα με το άρθρ. 386 ΠΚ «όποιος με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος βλάπτει ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον σε πράξη, παράλειψη, ή ανοχή με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων τιμωρείται...». Από τη διάταξη του άρθρου αυτού συνάγεται ότι για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της απάτης απαιτούνται: 1) Σκοπός του δράστη να περιποιήσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, που συνιστά κάθε ευνοϊκότερη διαμόρφωση της περιουσιακής καταστάσεώς του και το οποίο δεν είναι απαραίτητο να επιτευχθεί. 2) Εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών από την οποία πείστηκε άλλος να ενεργήσει πράξη επιζήμια για τον βλαπτόμενο. Πρέπει δηλαδή η εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή η αθέμιτη απόκρυψη ή η παρασιώπηση αληθινών γεγονότων να αποτελεί παραγωγό αιτία της παραπλανήσεως άλλου. 3) Βλάβη ξένης περιουσίας, η οποία να τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με τις παραπλανητικές ενέργειες ή παραλείψεις. Νοείται δε σαν βλάβη της περιουσίας κάθε μείωση της ενεστώσας περιουσιακής καταστάσεώς του βλαπτομένου. Χωρίς την επέλευση της βλάβης σε ξένη περιουσία δεν υφίσταται απάτη, ενώ σε περίπτωση επελεύσεως της βλάβης είναι αδιάφορο αν επιτεύχθηκε το παράνομο περιουσιακό όφελος που επιδιώχθηκε (βλ. ΑΠ 1003/88, ΠΧΡ ΛΗ, 975, ΑΠ 200/88, ΠΧΡ ΛΗ. 500, ΑΠ 356/88, ΠΧΡ ΛΗ .532). Σύμφωνα επομένως με τα αναφερόμενα ανωτέρω, περί του τόπου τέλεσης της αξιοποιού πράξεως εν γένει, τόπος τέλεσης μιας απάτης μπορεί να είναι, εκτός του τόπου όπου πραγματώθηκε η απατηλή συμπεριφορά, και ο τόπος της πλάνης, της περιουσιακής διάθεσης και της περιουσιακής βλάβης (βλ. Μπουρόπουλου, ΕρμΠΚ, Τομ. α, σελ. 42 (σημ. (2) και πρόσφατη εμπειριστατωμένη μελέτη Χ. Μυλωνόπουλου, Ο τόπος τέλεσης του εγκλήματος (άρθρ. 16 ΠΚ), από πλευράς διεθνούς ποινικού δικαίου, ΝΟΒ 1988, 285 επ. και ΑΠ 277/59, ΠΧΡ 1.91). Περαιτέρω σύμφωνα με το άρθρο 26 ΑΚ, οι ενοχές από το αδίκημα (υπό την έννοια

της αδικοπραξίας) διέπονται από το δίκαιο της πολιτείας όπου διαπράχθηκε το αδίκημα. Στην περίπτωση δε που τα πραγματικά περιστατικά που υλοποιούν την αδικοπραξία, μεταξύ των οποίων και η επέλευση του ζημιογόνου αποτελέσματος, συντελούνται στο έδαφος περισσότερων πολιτειών, στο ζημιωθέντα απόκειται η επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου. Εξάλλου στην έννομη σχέση, η οποία δημιουργείται με τη διάπραξη αδικήματος και διέπεται από το ελληνικό δίκαιο, για τον υπολογισμό της ζημίας και την καταβολή της αποζημίωσης εφαρμόζεται το άρθρο 297 εδ.α ΑΚ, το οποίο ορίζει ότι: «ο υπόχρεος σε αποζημίωση οφείλει να την παράσχει σε χρήμα. Ως χρήμα στη διάταξη αυτή νοείται το εθνικό νόμισμα, με το νόμισμα δε αυτό πρέπει όχι μόνο να πληρωθεί η αποζημίωση, αλλά και να μετρηθεί η θετική και αποθετική αποζημίωση του αδικηθέντος (Ολ.ΑΠ 9/1995, Ολ.ΑΠ 15-16/1996, Ολ.ΑΠ14/1997, ΑΠ 295/2000 Αδημ.).

Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 147, 148, 281,288, 914 και 919 ΑΚ προκύπτει, ότι παράνομη συμπεριφορά, που θεμελιώνει υποχρέωση αποζημίωσης από αδικοπραξία συνιστά και η εκ προθέσεως αθέμιτη παραπλάνηση, δηλαδή κάθε από πρόθεση συμπεριφορά προσώπου, που τείνει να δημιουργήσει ή ενισχύσει ή διατηρήσει εσφαλμένη αντίληψη ή εντύπωση άλλου προσώπου είτε η συμπεριφορά αυτή συνίσταται σε παράσταση ψευδών γεγονότων, που αναφέρονται στο παρελθόν, στο παρόν ή στο μέλλον ως αληθινών, είτε σε απόκρυψη ή ατελή ανακοίνωση ως αληθινών γεγονότων, τα οποία, είτε από την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, είτε από την υφιστάμενη ιδιαίτερη σχέση με το άλλο πρόσωπο, εκείνος που τα αποσιωπά, αποκρύπτει ή ατελώς ανακοινώνει, υποχρεούται να τα ανακοινώνει. (ΑΠ 1587/1990 ΕΕΝ 1991 σελ 698). Περαιτέρω από τη διάταξη του άρθρου 919 ΑΚ προκύπτει, ότι προϋποθέσεις εφαρμογής της είναι: α) συμπεριφορά του δράστη (πράξη ή παράλειψη, αναγόμενη είτε σε άσκηση δικαιώματος είτε όχι), που αντίκειται στα χρηστά ήθη· β) η συμπεριφορά αυτή να συνοδεύεται από πρόθεση επαγωγής ζημίας έστω και με τη μορφή του ενδεχόμενου δόλου- γ) να προκλήθηκε πράγματι ζημία σε άλλον και δ) να υπάρχει αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της συμπεριφοράς του δράστη και της ζημίας (βλ. ΑΠ 598/96 ΝοΒ 35, 370. ΑΠ 211/1980 ΝοΒ 28, 1483). Από την διάταξη αυτή (919 ΑΚ) δεν απαιτείται ο δράστης να προέβη

στη ζημιογόνο πράξη ή παράλειψη με μόνο σκοπό τη ζημία του άλλου αλλά αρκεί η γνώση του, ότι με τη συμπεριφορά του αυτή ήταν δυνατή η επέλευση ζημίας στον άλλον και πάρα ταύτα αυτός δεν θέλησε να αποστεί από αυτή (ΑΠ 297/59 ΝοΒ 7, 1015. ΕφΑΘ 5025/1990 ΝοΒ 39, 79). Εξάλλου, αντίθεση προς τα χρηστά ήθη υπάρχει, όταν κατά αντικειμενική κρίση σύμφωνα με τις αντιλήψεις του «χρηστώς και εμφρόνως σκεπτόμενου κοινωνικού ανθρώπου» η συμπεριφορά του δράστη αντίκειται στην κοινωνική ηθική και στις θεμελιώδεις δικαιοτικές αρχές, πάνω στις οποίες στηρίζεται το θετικό δίκαιο (βλ. ΑΚ Γεωργιάδη / Σταθόπουλου, άρθρ. 919. Γ. Μπαλή, Γεν. Αρχές, παρ. 64 και 173.Καυκά, Ενοχικό Δ. άρθρ. 919 σ. 775. ΑΠ 598/86. ΑΠ 211/80 ό.π). Για τη διαπίστωση της αντιθέσεως στα χρηστά ήθη, η συμπεριφορά του δράστη πρέπει να εξετάζεται συνολικά και όχι μεμονωμένα τα αίτια, που τον οδήγησαν στη συγκεκριμένη ενέργειά του, αλλά το σύνολο των περιστάσεων, κάτω από τις οποίες εκδηλώθηκε η όλη συμπεριφορά του και που σχετίζονται με τους σκοπούς, τα μέσα και τις μεθόδους, που χρησιμοποίησε ανεξάρτητα από τις δικές του ιδέες, αναφορικά με τα χρηστά ήθη (ΑΠ 211/80 ό.π). Πρέπει να σημειωθεί, ότι η ζημία που επέρχεται μπορεί να είναι είτε υλική, υπό τη μορφή θετικής ζημίας ή αποθετικής, είτε ηθική προς αποκατάσταση της οποίας απαιτείται ανάλογη χρηματική ικανοποίηση. Η τελευταία (ηθική βλάβη) μπορεί να συμβεί και στα νομικά πρόσωπα (ΑΠ 1043/87 ΝοΒ 36, 1432). Την ίδια υποχρέωση προς αποζημίωση του ζημιωθέντος έχουν και τα διάφορα πιστωτικά ιδρύματα (Τράπεζες κλπ.), όταν με μια αντίθετη προς τα χρηστά ήθη συμπεριφορά τους (των αρμοδίων οργάνων τους) προκάλεσαν ζημία στον αντισυμβαλλόμενο πελάτη τους (Εφ Αθ 5025/1990 ό.π.). Η εφαρμογή του άρθρου 919 ΑΚ στο χώρο των τραπεζικών συναλλαγών ειδικότερα, γίνεται δεκτό ότι βασίζεται στη δημιουργούμενη σύνθετη σχέση αφενός μεταξύ Τράπεζας και πελάτη και αφετέρου στην αντανεκλαστική ενέργεια της σχέσης αυτής προς τρίτους (Γεωργακόπουλος, Τραπεζικές Συμβάσεις, σελ. 507. Α. Κοσίρης, Πρόβλημα αστικής ευθύνης τραπεζών έναντι τρίτων, Αρμενόπουλος 1984, σελ. 601 επ., 607). Στις περισσότερες έννομες τάξεις γίνεται δεκτή ως γενική αρχή η ύπαρξη ευθύνης της Τράπεζας έναντι τρίτων κατά την άσκηση της πιστοδοτικής της λειτουργίας. Ως ευθύνη εννοείται η υποχρέωση της

Τράπεζας να ανορθώσει τη ζημία, που ενδεχομένως προκλήθηκε στους τρίτους από την κακή άσκηση της πιστοδοτικής και αποκαθίσταται, είναι δε έμμεση καθώς δεν προκαλείται ευθέως από την παροχή των αναληθών πληροφοριών, αλλά προκύπτει στη συνέχεια από τη συμπεριφορά του ζημιωθέντος, η οποία όμως (συμπεριφορά) στηρίζεται και έχει ως αιτία την παροχή εσφαλμένων πληροφοριών. Εξάλλου το στοιχείο του δόλου ως στοιχείο του πραγματικού, της διάταξης 919 ΑΚ έχει ως περιεχόμενο την πρόκληση ζημίας σε άλλο. Δεν είναι όμως απαραίτητο να γνωρίζει την έκταση ή τον τρόπο, με τον οποίο θα επέλθει η ζημία αυτή, ούτε απαιτείται άμεσος δόλος. Αρκεί και ο ενδεχόμενος δόλος (βλ. Κοτσίρη, Σύγχρονα Προβλήματα Εμπορικού Δικαίου 1995 σ. 668 επ., 674 και την από 14.10.98 Γνωμοδότηση Αποστόλου Γεωργιάδη σελ. 10 επ. και τους σ' αυτή αναφερόμενους Έλληνες και Γερμανούς συγγραφείς).

Στην προκειμένη περίπτωση με την κρινόμενη αγωγή οι ενάγουσες ναυτιλιακές εταιρίες με καταστατική έδρα αμφότερες στις Νήσους ___ και πραγματική, κατά τους ισχυρισμούς τους, στον Πειραιά ισχυρίζονται, ότι την 6^η Δεκεμβρίου 2006 ανέθεσαν στην εδρεύουσα στο ___ της ___ εταιρία «___ Industries» την ναυπήγηση δύο πλοίων ξηρού φορτίου με χωρητικότητα 81.140 τόνων έκαστο, με χρόνο παραδόσεως την 28^η Φεβρουάριου 2009 και την 30^η Ιουνίου 2009 αντίστοιχα αντιτιμήματος-εργολαβικού ανταλλάγματος για το καθένα ποσού 38.382.000 δολ. ΗΠΑ πληρωτέου σταδιακά ανάλογα με την πρόοδο του ναυπηγικού έργου και ως αναφέρεται στην αγωγή τους. Ότι τον Μάρτιο 2008 η αντισυμβαλλόμενη τους εταιρία τους δήλωσε αδυναμία συνεχίσεως των ναυπηγικών εργασιών λόγω πρόσκαιρης έλλειψης ταμειακής ρευστότητας και τους πρότεινε την, κατά μερική τροποποίηση των συμβάσεων ναυπηγήσεως, πρόωρη καταβολή του μεγαλύτερου μέρους της τελευταίας οφειλόμενης, μέχρι τότε δόσης εκ του συνολικού συμφωνηθέντος τιμήματος, ποσού 17.500.000 δολ. ΗΠΑ για κάθε μία εξ αυτών. Ότι πείσθηκαν εν τέλει να προβούν στην παραπάνω χρηματοδότηση της αντισυμβαλλομένης τους _____ εταιρίας μόνον όταν η πρώτη εναγομένη μεγάληΤράπεζα δια του δεύτερου εναγομένου, προστηθέντος από αυτήν, τις διαβεβαίωσε ότι είχε ήδη αποφασιστεί η έγκριση και είχε ήδη δρομολογηθεί η

διαδικασία για τη δόση σε αυτήν (στην _____ Industries) κοινοπρακτικού δανείου ποσού 170.000.000 δολ. ΗΠΑ. Ότι μέσω τμηματικών καταβολών οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 20.05.2008 μέχρι 28.05.2008 με εμβάσματα από λογαριασμό της πρώτη εξ αυτών τηρούμενο στο ναυτιλιακό κατάστημα της Τράπεζας «_____ BANK» στον Πειραιά κατέβαλαν στην _____ Industries το συνολικό ποσό των 35.000.000 δολ ΗΠΑ (17.500.000 δολ. ΗΠΑ η κάθε μία). Ότι κατά το ποσό αυτό ελαττώθηκε η περιουσία τους ως άμεση συνέπεια των ψευδών διαβεβαιώσεων των εναγομένων καθόσον λίγους μήνες αργότερα η αντισυμβαλλόμενη τους _____ εταιρία έπαυσε τις πληρωμές της και εν τέλει πτώχευσε ενώ ποτέ δεν αποπεράτωσε τα ανωτέρω αναφερόμενα υπό ναυπήγηση πλοία. Ως εκ τούτου ζητούν κατόπιν επιτρεπτής του αρχικώς κατανηφιστικού τους αιτήματος σε έντοκο αναγνωριστικό να αναγνωριστεί ότι η εναγόμενη οφείλει σε εκάστη εξ αυτών το ποσό των 11.152.395,93 ευρώ (ήτοι το ισόποσο σε ευρώ κατά το χρόνο επέλευσης της ζημίας των 17.500.000 δολ. ΗΠΑ) καθώς και το ποσό των 799.000 ευρώ σε καθεμία εξ αυτών ως χρηματική ικανοποίηση για την ηθική τους βλάβη, νομιμότοκα από την επομένης της επιδόσεως της αγωγής. Τέλος, ζητούν να κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή η απόφαση που θα εκδοθεί και να καταδικαστεί η εναγόμενη στη δικαστική τους δαπάνη.

Με αυτό το περιεχόμενο και αίτημα η ένδικη αγωγή κρίνεται κατά πλειοψηφία της Προέδρου και του ενός μέλους της συνθέσεως του Δικαστηρίου, του εκ δεξιών Συνέδρου, ότι παραδεκτά εισάγεται στο Δικαστήριο αυτό, το οποίο έχει διεθνή δικαιοδοσία να δικάσει την ένδικη διαφορά, σύμφωνα με τα όσα σχετικά αναφέρονται ανωτέρω στην παρούσα, της σχετικής ενστάσεως της εναγομένης απορριπτομένης ως αβασίμου, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα επικαλούμενα και συνδεόμενα με το ζήτημα της διεθνούς δικαιοδοσίας περιστατικά για τα οποία τα διάδικα μέρη εν γένει δεν ερίζουν, ο τόπος όπου επήλθε η επικαλούμενη περιουσιακή βλάβη των εναγουσών είναι ο Πειραιάς. Όπως συνομολογείται από τα διάδικα μέρη η επίμαχη περιουσιακή διάθεση των 35.000.000 δολ. ΗΠΑ έγινε με τραπεζικό έμβασμα από λογαριασμό της πρώτης ενάγουσας τηρούμενο στο ναυτιλιακό κατάστημα της Τράπεζας «_____ BANK» στον Πειραιά σε τραπεζικό λογαριασμό της _____ Industries

στην _____, γεγονός που είχε ως άμεση συνέπεια την επέλευση της περιουσιακής βλάβης των εναγουσών στον ανωτέρω τόπο, όπου έγινε ο αποχωρισμός του χρηματικού ποσού των 35.000.000 δολ ΗΠΑ από την περιουσία τους και όπου επιπροσθέτως σημειώνεται ότι, εδράζεται η εταιρική τους οργάνωση και η όλη επιχειρηματική τους δραστηριότητα ως αποδεικνύεται ιδίως από τα προσαγόμενα Πρακτικά του Διοικητικού τους Συμβουλίου στα οποία αναγράφονται τα (ελληνικά) ονόματα των μελών τους αλλά και από τις λοιπές αποδεικνυόμενες περιστάσεις (π.χ την ειδική εμπορική έδρα της διαχειρίστριάς τους «_____ S.A» στην Ελλάδα, την τήρηση από μέρους των εναγουσών σε Τράπεζα του Πειραιά τραπεζικών λογαριασμών στους οποίους διακινούνταν εξαιρετικά μεγάλα κεφάλαια προς εξυπηρέτηση προφανώς του συνόλου της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους). Εξάλλου ο ισχυρισμός της εναγόμενης ότι οι ενάγουσες δεν μπορούν να επικαλεστούν ότι η πραγματική τους έδρα βρίσκεται στην Ελλάδα διότι εν προκειμένω εφαρμόζεται το αρ. 1 του Ν. 791/78 που ορίζει ως εφαρμοστέο το δίκαιο που διέπει τη σύσταση και την ικανότητα δικαίου των αλλοδαπών ναυτιλιακών εταιριών που είτε είναι νόμιμα εγκατεστημένες στην Ελλάδα είτε είναι πλοιοκτήτριες εταιρίες των οποίων η διαχειρίστρια έχει εγκαταστήσει νόμιμα γραφείο στην Ελλάδα, είναι απορριπτέος καθόσον οι ενάγουσες αφενός μεν δεν είναι νόμιμα εγκατεστημένες στην Ελλάδα αφετέρου δε δεν αποδεικνύεται ότι είναι πλοιοκτήτριες πλοίων με ελληνική σημαία, όπως προϋποθέτει το άρθρο 1 του εν λόγω νόμου. Κατά την άποψη ωστόσο ενός μέλους της συνθέσεως του Δικαστηρίου και δη της Πρωτοδίκου-Εισηγήτριας Στεφάνιας Χανιώτη η υπό κρίση αγωγή θα έπρεπε να απορριφθεί λόγω ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας κατά παραδοχή της σχετικής ενστάσεως της εναγομένης, δεδομένου ότι όλα τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης του επικαλούμενου στην αγωγή αδικήματος της απάτης θεμελιούνται στην _____ και ουδείς τοπικός σύνδεσμος με την Ελλάδα υφίσταται. Συγκεκριμένα τόσο η παράσταση των ψευδών γεγονότων (αυτό δεν αμφισβητείται από τα διάδικα μέρη), όσο και η πλάνη των εναγουσών, η περιουσιακή διάθεση και η επέλευση της ζημίας στην περιουσία των εναγουσών έλαβαν χώρα στην _____, δεδομένου ότι εκεί φέρεται να παραπείστηκε ο αντιπρόσωπος των εναγουσών, στο πρόσωπο του οποίου

παραπείστηκαν συνακόλουθα και οι τελευταίες, από τις φερόμενες ως ψευδείς παραστάσεις των εναγουσών. Ομοίως στην _____πραγματοποιήθηκε οριστικά και ανέκκλητα η περιουσιακή διάθεση των εμβασθέντων χρημάτων των εναγουσών με την πίστωση του εμβάσματος στην _____τράπεζα όπου τηρούσε τον τραπεζικό της λογαριασμό η _____ Industries και όπου ως εκ τούτου επισυνέβη η περιουσιακή βλάβη των εναγουσών στον αυτό τόπο και χρόνο με την ολοκλήρωση της περιουσιακής διάθεσης, ενώ καμία έννομη επιρροή δεν θα έπρεπε να ασκεί το έστω αληθές γεγονός ότι το σύνολο της περιουσίας των εναγουσών βρίσκεται στην Ελλάδα αφού η μείωση της περιουσίας εν γένει των εναγουσών από την φερόμενη ως εγκληματική πράξη της εναγομένης αποτελεί μόνον έμμεση συνέπεια που διαφοροποιείται της αντικειμενικά τυποποιημένης στο αρ. 386 Π.Κ. περιουσιακής βλάβης (βλ. σχετικά υπόθεση ΔΕΚ Kronhofer/Maier ΟΙ 68/02, και τις αναφορές στην υπόθεση αυτή στις ΑΠ 1027/2011, 1865/2009, 18/2006 καθώς και την ΕφΘεσσαλ 121/2010). Εν συνεχεία, κρίνεται ότι η αγωγή είναι επαρκώς ορισμένη γιατί περιέχει, σύμφωνα με το άρθρο 216 παρ.1 ΚΠολΔ, όλα τα περιστατικά που πληρούν το πραγματικό των επικαλούμενων νομικών διατάξεων και τα οποία αρκούν κατά τις διατάξεις αυτές για να θεμελιώσουν το υποβαλλόμενο συγκεκριμένο αίτημα. Είναι νόμιμη στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 340, 341, 345, 346, 914, 919, 922, 932 Α.Κ. 907, 908, 176 ΚΠολΔ και σύμφωνα με τα όσα μνημονεύονται αναλυτικά στη μείζονα πρόταση της παρούσας. Πρέπει επομένως να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

Η εναγομένη με τις προτάσεις της υποβάλλει αίτημα καταβολής εγγυοδοσίας κατ' αρ. 169 ΚΠολΔ επικαλούμενη ότι οι ενάγουσες στερούνται εμφανών περιουσιακών στοιχείων, πλην όμως από τα προσκομιζόμενα μετ' επικλήσεως αποδεικτικά μέσα που μνημονεύονται αναλυτικά κατωτέρω στην παρούσα, το Δικαστήριο δεν πείθεται για την βασιμότητα του ισχυρισμού αυτού, δεδομένου ότι οι ενάγουσες είναι εταιρίες με έντονη δραστηριότητα στο χώρο της ναυτιλίας ως εκ τούτου το αίτημα της εναγομένης θα πρέπει να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμο.

Από την εκτίμηση των ενόρκων καταθέσεων των μαρτύρων που δόθηκαν στο ακροατήριο και καταγράφηκαν στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά

συνεδριάσεως, των υπ' αριθμ. 20892 και 20893/21.11.2011 ένορκων βεβαιώσεων που δόθηκαν επιμελεία των εναγούσών ενώπιον της Συμβολαιογράφου Πειραιώς ____, κατόπιν νομότυπης προηγούμενης κλήτευσης της εναγόμενης (βλ. την σχετική αναφορά της Συμβολαιογράφου στις ένορκες βεβαιώσεις και την έλλειψη αντιλόγου από την εναγομένη), των υπ' αρ. 211, 212 και 213/07.05.2012 ενόρκων βεβαιώσεων που δόθηκαν επιμελεία της εναγομένης ενώπιον του Διευθύνοντος το Προξενικό Γραφείο της Πρεσβείας ____, Παναγιώτη κατόπιν προηγούμενης νομότυπης κλητεύσεων των εναγούσών (βλ. τις υπ' αριθμ. 8420, 8422 και 8423/27.04.2012 εκθέσεις επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή στην δικαστική περιφέρεια του Πρωτοδικείου Πειραιά _____), των εγγράφων στην ελληνική γλώσσα και των εγγράφων που είναι νομότυπα μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα που προσκομίζουν μετ' επικλήσεως οι διάδικοι, των ομολογιών τους ρητών ή συναγομένων και όλων εν γένει των αποδεικτικών μέσων ακόμα και εκείνων που δεν πληρούν τους όρους του νόμου, αποδεικνύονται τα κάτωθι πραγματικά περιστατικά: οι ενάγουσες είναι εξωχώριες ναυτιλιακές εταιρείες, τελούν υπό τη διαχείριση της εταιρίας «____ S.A» που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του AN 89/1967 όπως ισχύει και δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά από τα γραφεία τους στον Πειραιά (οδός ____). Στις 6.12.2006, οι ενάγουσες συνήψαν με την εδρεύουσα στο ____ της ____ εταιρεία με την επωνυμία «____ Industries» (εφεξής: «το Ναυπηγείο») συμβάσεις ναυπήγησης με βάση τις οποίες η τελευταία ανέλαβε την υποχρέωση να ναυπηγήσει και κατόπιν να τους μεταβιβάσει: α) ένα πλοίο ξηρού φορτίου με χωρητικότητα 81.140 τόνων και την προσωρινή κωδική ονομασία C-1002 στην πρώτη ενάγουσα και β) ένα πλοίο ξηρό φορτίου με χωρητικότητα 81.140 τόνων και την προσωρινή κωδική ονομασία C1004 στη δεύτερη ενάγουσα. Ο χρόνος παράδοσης που συμφωνήθηκε ήταν για το ναυπηγούμενο C1002 η 28^η Φεβρουάριου 2009, για το δε ναυπηγούμενο C1004 η 30^η Ιουνίου 2009, ενώ το τίμημα - εργολαβικό αντάλλαγμα για καθένα από τα πλοία καθορίστηκε στο ποσό των 38.382.000 δολ. Η.Π.Α. και ήταν πληρωτέο κατά το ήμισυ (19.191.000 Δολάρια Η.Π.Α) σταδιακά, ανάλογα με την πρόοδο του ναυπηγικού έργου (ποσοστό 15% κατά την υπογραφή της σύμβασης ναυπήγησης,

ποσοστό 15% με τη κοπή του χάλυβα, ποσοστό 10% με την έναρξη κατασκευής της τρόπιδας και ποσοστό 10% με την καθέλκυση) και κατά το υπόλοιπο ήμισυ (19,191.000 Δολ. Η.Π.Α.) με τη μεταβίβαση και παράδοση του κάθε πλοίου. Είναι σημαντικό να επισημανθεί στο σημείο αυτό, ότι όπως προέκυψε από την αποδεικτική διαδικασία, οι ενάγουσες και το Ναυπηγείο είχαν συνάψει στο παρελθόν και άλλες συμβάσεις ναυπηγήσεως πλοίων, συνολικά δώδεκα (12), είχαν δηλαδή εκτεταμένη συνεργασία. Όσον δε αφορά τις ενάγουσες ευχερώς συνάγεται ότι αυτές ασκούσαν σημαντική επιχειρηματική δραστηριότητα με κίνηση τεράστιων χρηματικών κεφαλαίων, χρησιμοποίηση εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού με γνώση της παγκόσμιας ναυτιλιακής αγοράς και ανάλογη εμπειρία. Εν συνεχεία και δη τον Μάρτιο του 2008, ενώ το ναυπηγικό έργο βρισκόταν σε εξέλιξη και οι ενάγουσες εταιρίες είχαν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους ως προς την πληρωμή των δόσεων του ημίσεως του συνολικού συμφωνηθέντος τιμήματος, σύμφωνα με τους όρους συμβάσεων ναυπήγησης, το Ναυπηγείο ζήτησε από αυτές τη κατά μερική τροποποίηση των αρχικών συμβάσεων ναυπήγησης, πρόωρη καταβολή του μεγαλύτερου μέρους της τελευταίας δόσης του εργολαβικού ανταλλάγματος, δηλαδή 17.500.000 από τα 19.191.000 Δολάρια Η.Π.Α. για κάθε πλοίο, η οποία, σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων ναυπήγησης, ήταν πληρωτέα κατά τον χρόνο παράδοσης και μεταβίβασης του κάθε πλοίου. Το Ναυπηγείο μάλιστα προειδοποίησε τις ενάγουσες ότι σε διαφορετική περίπτωση η ναυπήγηση των πλοίων θα καθυστερούσε για επτά τουλάχιστον μήνες. Το Ναυπηγείο εξάλλου επικαλέστηκε ότι αντιμετώπιζε πρόσκαιρη μόνο έλλειψη ρευστότητας που όμως θα θεραπεύονταν με το κοινοπρακτικό δάνειο που θα του χορηγούσε η επί μακρόν συνεργαζόμενη μαζί του μεγάλη ____ Τράπεζα - πρώτη εναγομένη, όχι όμως πριν τον Ιούλιο 2008 γεγονός που θα καθιστούσε αναπόφευκτη την καθυστέρηση των ανατιθέμενων σε αυτό ναυπηγήσεων από τις ενάγουσες. Οι ενάγουσες τότε ενδιαφέρθηκαν να διερευνήσουν τις εξασφαλίσεις που το Ναυπηγείο ήταν διατιθέμενο να τους δώσει σε περίπτωση που θα αποφάσιζαν την χρηματοδότησή του με ένα τόσο μεγάλο κεφάλαιο. Εξαρχής αποσαφηνίστηκε ανάμεσα στα μέρη το θέμα της αδυναμίας δόσεως τραπεζικών εγγυήσεων, γεγονός που κατ' αρχάς οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το Ναυπηγείο

θεωρούνταν τουλάχιστον κατά το χρόνο εκείνο οικονομικά αφερέγγυο και ότι αυτό ήταν σε γνώση των εναγουσών. Στη συνέχεια ακολούθησαν διαπραγματεύσεις σχετικά με τις εγγυήσεις που το Ναυπηγείο ήταν σε θέση να δώσει στις ενάγουσες και οι διαπραγματεύσεις αυτές κατέληξαν στο με ημερομηνία 20 Μαΐου 2008 Προσάρτημα Νο 3-Τροποποιητική Πράξη των ως άνω συμβάσεων ναυπήγησης το περιεχόμενο του οποίου αναφέρεται επιλεκτικά κατωτέρω. Ωστόσο, στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα μεσολάβησε μία μη προγραμματισμένη (επ' αυτού βλ. την ένορκη βεβαίωση του _____, σελ. 7) συνάντηση στην ____της ____ ανάμεσα στον
....., ανώτερο στέλεχος της διαχειρίστριας εταιρίας των εναγουσών «____S.A», απεσταλμένο αντιπρόσωπο των εναγουσών συνοδευόμενο από τον άγγλο δικηγόρο _____ και τον δεύτερο εναγόμενο, διοικητικό αντιπρόεδρο της πρώτης εναγομένης Τράπεζας παρουσία και άλλων χαμηλόβαθμων στελεχών της πρώτης εναγομένης καθώς και τεσσάρων εκπροσώπων του Ναυπηγείου, των ____, ____, ____ και Από κανένα αποδεικτικό μέσο δεν αποδείχθηκε χωρίς καμία αμφιβολία, ότι ο δεύτερος εναγόμενος προστηθείς από την πρώτη εναγομένη, διαβεβαίωσε ρητά ή με άλλον τρόπο υπονόησε στην ανωτέρω συνάντηση προς τον απεσταλμένο των εναγουσών Κ. ____ ότι η πρώτη εναγομένη Τράπεζα θεωρεί πως το Ναυπηγείο είναι οικονομικά εύρωστο και φερέγγυο και ότι έχει ήδη αποφασίσει την χορήγηση κοινοπρακτικού δανείου ποσού 170.000.000 δολ ΗΠΑ σε αυτό. Άλλωστε στον αντιπρόσωπο των εναγουσών δεν παρουσιάστηκε κανένα έγγραφο από το οποίο να προκύπτουν στοιχεία ή πληροφορίες που, από μόνα τους ή συνδυαζόμενα με άλλα, να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω δάνειο έχει ήδη αποφασιστεί ή εγκριθεί από την εναγομένη και τις συμμετέχουσες Τράπεζες. Δεν παρουσιάστηκαν ούτε προφορικές ούτε έγγραφες διαβεβαιώσεις στον απεσταλμένο αντιπρόσωπο των εναγουσών ότι το Ναυπηγείο πληρούσε τις προϋποθέσεις ή τα κριτήρια για την χορήγηση του εν λόγω δανείου ούτε υπήρξε άλλωστε κάποια εξειδίκευση των προϋποθέσεων αυτών ή των κριτηρίων. Επιπλέον δεν παρουσιάστηκαν στοιχεία ή πληροφορίες από τα οποία να προκύπτει ποιό φυσικό πρόσωπο ή ομάδα προσώπων αποφάσισε τη χορήγηση του δανείου αλλά ούτε και λεπτομέρειες για το ποιές Τράπεζες θα συμμετείχαν στη χορήγηση αυτού. Ενώ δεν αποδεικνύεται ότι ο

δεύτερος εναγόμενος, ήτοι ένας εκ των 14 διοικητικών αντιπροέδρων της πρώτης εναγομένης, ήταν από μόνος του σε θέση να αποφασίσει την χορήγηση του δανείου, αντίθετα προέκυψε ότι στην κρίσιμη απόφαση εμπλέκονταν πολλά διοικητικά στελέχη της Τράπεζας με ατομική και συλλογική δράση αλλά και διοικητικά στελέχη και άλλων Τραπεζών, αυτών που θα συμμετείχαν στην Κοινοπραξία των δανειοδοτριών Τραπεζών. Όπως ομολογεί και η εναγόμενη Τράπεζα στην διάρκειας 45 λεπτών συνάντηση έγινε μια αναφορά στο κοινοπρακτικό δάνειο για το οποίο ατύπως μέχρι τότε είχε εκδηλώσει σε στελέχη της Τράπεζας και στον δεύτερο εναγόμενο το ενδιαφέρον του το Ναυπηγείο. Η σκοπιμότητα της συνάντησης αυτής κατά την κρίση του Δικαστηρίου ήταν κυρίως να εμφανιστεί το Ναυπηγείο, που ήταν νεοσύστατο και στερούνταν του πλήρους εξοπλισμού του για τη δραστηριότητα που ασκούσε, ότι είναι ικανό να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του που θα προέκυπταν από την χορήγηση του κοινοπρακτικού δανείου με την εμφάνιση στη συνάντηση ισχυρών πελατών του (δέκα πλοία θα ναυπηγούνταν σ' αυτό με παραγγελία των τελευταίων) λαμβανομένου υπόψη ότι η αίτηση για τη χορήγηση του δανείου κατατέθηκε από το Ναυπηγείο στην πρώτη εναγομένη, επίσημα, την ίδια με τη συνάντηση ημερομηνία. Περαιτέρω αποδεικνύεται ότι οι ενάγουσες και το Ναυπηγείο την 20^η Μαΐου 2008 τροποποίησαν τις αρχικές συμβάσεις ναυπηγήσεως των πλοίων και συμφώνησαν να χορηγηθεί από τις ενάγουσες στο Ναυπηγείο δάνειο ύψους 35.000.000 δολ. ΗΠΑ (17.500.000 δολ ΗΠΑ από κάθε μία ενάγουσα). Σε εξασφάλιση του εν λόγω δανείου οι ενάγουσες : 1) Ζήτησαν και επέτυχαν να δοθεί σε άλλη εταιρεία που συνδέεται με αυτές, την εδρεύουσα στις Νήσους _____ εταιρεία _____ Shipping S.A δικαίωμα προαιρέσεως στην απόκτηση ενός εκατομμυρίου διακοσίων πενήντα χιλιάδων (1.250.000) κοινών μετοχών του ναυπηγείου. 2) Ενέγραψαν υποθήκες στα εξής ακίνητα του ναυπηγείου και δη στις εξής εγκαταστάσεις: α) 1280-2 ____, ____, ____, ____ (1.983,4τ.μ.), β) 1281 ____, ____, ____, (30.286,3τ.μ.), γ) 1282 ____, ____, ____, ____ (30.287,4 τ.μ.), δ) 1284 ____, ____, _____, _____, ____ (17.677,7 τ.μ.), ε) 1285 ____, ____, ____, ____ (9.421,7τ.μ.), στα εξής κτίρια / εργοστάσια: α) ένα (1) μονώροφο κτίριο στην εγκατάσταση του 1280-2 ως άνω, β) δύο (2) μονώροφα κτίρια συμπεριλαμβανομένων τυχόν επεκτάσεων και βοηθητικών

κτισμάτων και ένα (1) διώροφο κτίριο στις εγκαταστάσεις 1281 και 1282 ως άνω, γ) ένα (1) μονώροφο κτίριο και ένα (1) διώροφο κτίριο στην εγκατάσταση 1284 ως άνω και σε όλα τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό όπως καταχωρήθηκαν στο Υποθηκοφυλακείο και απαριθμούνται στον Προσδιορισμό Φορολογικών Στοιχείων Μηχανημάτων και Εξοπλισμού, τα οποία αποτελούν μέρη των κτιρίων και των εργοστασίων στις ως άνω συγκεκριμένες εγκαταστάσεις. 3) Έλαβαν προσωπική εγγύηση του B.S___ Προέδρου του «___&Group», του ομίλου στον οποίο ανήκε και το Ναυπηγείο. Η πρώτη ενάγουσα ζήτησε ως «έξοδα» της σύμφωνη θείσας χρηματοδότησης ποσού 1.341.667 δολ. ΗΠΑ και η δεύτερη ενάγουσα ποσού 990.000 δολ. ΗΠΑ. Τέλος συμφωνήθηκε ότι το Ναυπηγείο ήταν υποχρεωμένο να διαθέσει το χορηγηθέν δάνειο αποκλειστικά για την πληρωμή εξοπλισμού του ναυπηγείου και να αποδεικνύει παράλληλα προς τις ενάγουσες τις πληρωμές αυτές. Στην έγγραφη αυτή συμφωνία καμία απολύτως αναφορά δεν έγινε στο επίμαχο κοινοπρακτικό δάνειο ούτε και σε οποιαδήποτε διαβεβαίωση χορήγησής του. Οι ανωτέρω εγγυήσεις που δόθηκαν από το Ναυπηγείο στις ενάγουσες δεν εκτιμώνται ως επαρκείς για ένα τόσο μεγάλο δανειζόμενο ποσό ωστόσο η έλλειψη οποιασδήποτε αναφοράς στο κοινοπρακτικό δάνειο οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι ενάγουσες ανέλαβαν το ρίσκο της επιχειρηματικής τους δράσης με τις ως άνω εγγυήσεις που ήταν και οι μέγιστες που μπορούσαν να λάβουν από το Ναυπηγείο, λόγω της κακής οικονομικής του κατάστασης. Επέλεξαν ωστόσο να χρηματοδοτήσουν την περάτωση της ναυπήγησης των πλοίων τους για όσο χρόνο παρέμενε «ζωντανό» το Ναυπηγείο με όλα του τα οικονομικά προβλήματα, με την ελπίδα ότι η ολοκλήρωση των ανατιθεμένων στο Ναυπηγείο ναυπηγήσεων θα προηγείτο χρονικά της οικονομικής του κατάρρευσης. Έτσι λοιπόν, σε εκτέλεση της ως άνω συμφωνίας οι ενάγουσες κατέβαλαν την 20^η, 23^η, 27^η και 28^η Μαΐου 2008 το συμφωνηθέν ποσό στο Ναυπηγείο. Πλην όμως το κοινοπρακτικό δάνειο δεν χορηγήθηκε ποτέ στο Ναυπηγείο και το τελευταίο έπαυσε τις πληρωμές του περί τον Νοέμβριο 2008, Οι επίδικες ναυπηγήσεις δεν αποπερατώθηκαν ποτέ και οι ενάγουσες υπέστησαν τη ζημία που αναφέρουν στην αγωγή τους υποκείμενες στις συνέπειες της ριψοκίνδυνης επιχειρηματικής τους επιλογής να συνεργαστούν με ένα νεοσύστατο ναυπηγείο χωρίς ολοκληρωμένες

βασικές υποδομές, με σημαντικές ελλείψεις στον εξοπλισμό του προκρίνοντας μόνο το οικονομικό κριτήριο.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω η αγωγή θα πρέπει να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμη και οι ενάγουσες θα πρέπει να καταδικαστούν στη δικαστική δαπάνη της εναγομένης, λόγω της ήττας τους, κατά τα ειδικότερα στο διατακτικό της παρούσας διαλαμβανόμενα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση ως προς τον δεύτερο εναγόμενο.

Δικάζει αντιμωλία των λοιπών διαδίκων.

Απορρίπτει την αγωγή.

Επιβάλλει τη δικαστική δαπάνη της πρώτης εναγομένης στις ενάγουσες την οποία ορίζει στο ποσό των τετρακοσίων εβδομήντα οκτώ χιλιάδων πεντακοσίων (478.500) ευρώ.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε στον Πειραιά στις _____ και δημοσιεύθηκε στις _____, σε έκτακτη και δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου, με απόντες τους διαδίκους και τους πληρεξουσίους δικηγόρους τους.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ